

11. 6. 2023 - 18. 6. 2023 * LIII * 2241

Župnijski list stolne župnije

~ Ljubljana Sv. Nikolaj ~

10. NEDELJA MED LETOM

Vsaj že štiristo let, močno spodbujana, raste človeška težnja, naj vse urejamo ljudje sami, s človeškim razumom. In v tem vidijo svobodo. Cerkev pa vztrajno oznanja, da je prav in z gotovostjo spoznati Božjo voljo največja milost in najbolj trden temelj zdravih življenjskih izbir in odločitev. V svet je šlo tudi veliko krivih prerokov, ki zatrjujejo, da vedo, kaj je Božja volja, in so zavedli cele množice, včasih v pravo histerijo in celo v vojne pod krinko vere. Božja beseda v enem verzu psalma kar grobo pove, da bo preklet, to je, da ne bo videl sreče, kdor se zanaša na človeka ali na poglavarje. Ti odhajajo, čeprav so bili videti tako veličastni, da so pokrajine poimenovali po njih. Tudi krilato misel »Na mladih svet stoji« je pogosto slišati. Pa je v tem bolj pomembno vprašanje: »In na čem stojijo in gradijo mladi?« Božje obljube so dostikrat videti nemogoče. »Kako se more človek znova roditi, ko je star?« vprašuje Nikodem. Sara se v šotoru smeji: »Kako bom rodila, ko je moj čas

mimo.« In še huje Judje: »Kako nam more ta dati svoje meso jesti?« Življenje v Bogu neskončno presega življenje človeka, ki ga omejuje ozkost spoznanja, šibkost volje, ki mu mnogo stvari uhaja iz spomina in je njegova ljubezen nezanesljiva, predvsem pa minljivost vse njegove vidne pojavnosti, kar je resničnost prve smrti. Vse to lahko spodnaša našo vero, če jo presojamo samo s človeško pametjo, lahko pa jo utrjuje in gradi, če jo sprejemamo po Abrahamovo, to je s človeško pametjo, pa z zaupanjem Bogu, njegovi modrosti in ljubezni. In tega dvoje ga si več nabere tisti, ki gre skozi razne preizkušnje in se jim ne umika, sprejema odgovornosti za svoje delo in se ne skriva za skupnostjo, ob delu misli, kako bo koristil tudi drugim, pa vedno iskreno išče resnico in pravičnost. Ti dve sta namreč prav v temelju vrednot Božjega kraljestva, ki pripravljajo človeka za prestop iz samo človeškega v obzorja Božjega.

Anton Slabe

PRAZNIK MARIJINEGA BREZMADEŽNEGA SRCA

Češčenje Marijinega srca izhaja iz istega duha kakor češčenje Jezusovega srca. Poleg sv. Matilde in sv. Gertrude v 13. stoletju sta Marijino srce kasneje častila sv. Bernardin Sienski in sv. Janez Eudes. K razširitvi te pobožnosti so veliko pripomogla Marijina prikazovanja sv. Katarini Labouré (leta 1830), katere čudodelna svetinja nosi na eni strani podobo Marijinega srca. Nov razmah pa je češčenje Marijinega srca dobilo tudi s prikazovanji v Fatimi leta 1917 in s posvetitvijo vsega sveta Marijinemu brezmadežnemu srcu sredi največjih grozot druge svetovne vojne. Preurejeni cerkveni koledar sedaj določa, naj bo spomin Marijinega brezmadežnega srca takoj na soboto po prazniku Jezusovega srca. Tako je vidnejša tesna povezanost med češčenjem Marijinega srca in pobožnostjo do Jezusovega srca.

Predmet tega češčenja je Marijino telesno srce kot simbol Marijine ljubezni do Boga in do ljudi zaradi Boga. Ta z milostjo prepojena ljubezen je počelo vsega Marijinega notranjega življenja, popolnoma podrejenega božji volji, neskaljenega od kakršnega koli greha. Češčenje se torej nikakor ne ustavlja le ob Marijinem telesnem srcu, saj tukaj srce, podobno kakor pri češčenju Jezusovega srca, jemljemo kot simbol ljubezni in vsega, kar izvira iz ljubezni. To češčenje se namreč usmerja naprej. In kakor pri Kristusu njegovo Srce obsega in simbolizira vso skrivnost odrešenja, ki je skrivnost božje ljubezni,

tako smemo tudi pri Mariji reči, da njeno srce simbolizira skrivnost odrešujoče božje ljubezni, ki čudovito odseva prav na njej.

In kaj je namen češčenja Marijinega srca? Gotovo že na sploh pospešuje marijansko pobožnost, ki je tako blagodejna za sleherno krščansko življenje. Gre pa še za nekaj več: za to, da bi ob pogledu na pristno Marijino materinsko (in sicer soodrešeniško) ljubezen, katere naravno znamenje je njeno telesno srce, in ob premišljevanju npravne lepote in veličastnosti te ljubezni, pomnožili svoje zaupanje v Marijino (seveda od Kristusa odvisno) sredništvo ter tako bolj gotovo prišli do pristrčne, požrtvovalne krščanske ljubezni – do posnemanja Marijinega srca v naši veliko-dušni ljubezni do Boga in do soljudi, posebej v pogledu na njihovo večno srečo. Češčenje Marijinega brezmadežnega srca nam kaže na zgled, kako naj se bližamo Bogu z vero, ki je obenem nerazdeljena ljubezen in zvestoba.

Zadoščevanje Marijinemu brezmadežnemu srcu nas živo opozarja na hudobijo greha, obenem pa nam ob pogledu na Marijino materinsko ljubezen, v kateri se k nam sklanja odrešujoča ljubezen, vliva trdno upanje tudi v največji temi, upanje, ki ne vara.

Iz: Anton Strle, Leto svetnikov

STOLNICA – NAŠ DOM

Kapela svetega Andreja – oltar svetega Janeza Nepomuka

Oltar je bil sprva posvečen naslovnemu patronu kapele sv. Andreju, tega pa je pozneje izpodrinil sv. Janez Ne-

pomuk, čigar češčenje se je po kanonizaciji leta 1729 močno razmahnilo. Prvotno oltarno podobo je naslikal Va-

lentin Metzinger. To je bila slika, ki je sedaj v cerkvi na Hruševem pri Dobrovi, za katero pa je bil oltarni nastavek, sodeč po njeni velikosti, le okvir zanjo. Metzingerjeva slika poveličanja sv. Janeza Nepomuka je iz leta 1749. Predstavlja na oblakih klečečega svetnika, ki ga dva angelska mladeniča dvigata v nebo, medtem ko manjši puti drže atribute, ki spominjajo na njegovo molčечnost, mučeniško smrt in doseženo zmago, spodaj na zemlji pa je prikazan most čez Vltavo in čudežni zvezdni venec na njenih valovih. Na oltarni menzi je Nepomuku delal družbo Metzingerjev umirajoči sv. Frančišek Ksaver, umeščen v rezljan kartušast okvir.

Leta 1852 je kipar Matija Tomc prvotni baročni nastavek nadomestil z novim iz marmoriranega lesa. Po obliki in barvi ga je skušal približati kamnitemu oltarju Sv. Trojice v kapeli nasproti, s tem, da je opustil bogati okras menze in okoli oltarne slike ter angela na volutah ogredja, poenostavil pa je tudi atiko, ki jo je okrasil s klasičističnim ovalnim vencem, v katerem na oblaku žari podoba znamenite relikvije, Nepomukovega nestrohnjenega jezika. Na podstavka ob stebrih je postavil kipa, ki ju je izdelal precej togo in hladno. Na levi vidimo sv. Andreja, ki se je kot prvotni zavetnik oltarja Janezu Nepomuku umaknil na stran, na desni pa Janeza Evangelista, ki kot Nepomukov soimenjak pogosto nastopa na njegovih oltarjih.

Na novem oltarju je leta 1852 dobila prostor tudi nova slika poveličanja sv. Janeza Nepomuka. Matevž Langus je v glavnih potezah posnel Metzingerjevo kompozicijo, vendar je zmanjšal število glavnih akterjev in baročno dinamično močno utišal, zato je angela umiril, svetniku pa strogo poravnal gube roketa in zavihke mocete. Nepomuk kleči na oblaku, asistirata mu angela, eden z lilijo in molk zapovedujočim gibom, drugi s palmovo vejo, ki pa se ne trudi ta več z nošenjem svetnika v nebo. Dejavnen je ostal le poletavajoči puto, ki svetniku z neba prinaša mučeniški venec. Langus je obdržal

tudi krajino z mostom čez Vltavo, dopolnil pa jo je s prizorom mučeništva in prikazal vojake, ki so vrgli Janeza Nepomuka v reko.

Na oltarni menzi je sedaj slika Srca Marijinega, delo Josefa Planka iz leta 1870 (podobno kot slika Srca Jezusovega v nasprotni kapeli Sv. Trojice).

DOGODKI PRED NAMI

- **V sredo, 14. junija**, bo v stolnici ob 18.30 nuncijeva sveta maša, ki jo pripravlja Malteški viteški red.
- **V sredo, 14. junija**, bo v stolnici ob 20.30 koncert renesančnih motetov Vokalne akademije (VAL) »Renesančno zvočno bogastvo iz Hrenovih kornih knjig«. Lepo vabljeni!
- **V petek, 16. junija**, na praznik Srca Jezusovega, bodo svete maše po prazničnem redu. **Ob 16.00 bo sveta maša za starejše in bolnike**, ki

bodo pri njej lahko prejeli zakrament bolniškega maziljenja. Po maši bo prijateljsko druženje za proštvem vrtu. Lepo vabljeni, domače pa prosim, da starejšim omogočite to srečanje.

- **V nedeljo, 18. junija**, bo ob 16.00 v stolnici posvečenje stalnih diaconov. Ob 20.30 pa bo koncert gostujočega zbora župnije sv. Luka iz Kolorada v ZDA. Lepo vabljeni!
- **V sredo, 21. junija**, bo v stolnici najprej sklep 24-urnega češčenja (ki bo potekalo »po spletu«), ob 18.30 pa sveta maša za domovino. Lepo vabljeni k čim večji udeležbi!

GODOVI IN PRAZNIKI

- **Nedelja, 11. 6.: 10. nedelja med letom**
- **Ponedeljek, 12. 6.:** sv. Adelajda, redovnica
- **Torek, 13. 6.:** sv. Anton Padovanski, redovnik, cerkveni učitelj
- **Sreda, 14. 6.:** sv. Valerij in Rufin, mučenca
- **Četrtek, 15. 6.:** sv. Vid, mučenec
- **Petek, 16. 6.:** Srce Jezusovo, slovesni praznik
- **Sobota, 17. 6.:** Marijino Brezmadežno Srce
- **Nedelja, 18. 6.: 11. nedelja med letom**

URNIK SVETIH MAŠ

DELAVNIKI: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 18.30

OB SOBOTAH IN PRVIH PETKIH tudi ob 16.00

CERKVENI PRAZNIKI NA DELOVNI DAN: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 16.00, 18.30

NEDELJE IN ZAPOVEDANI PRAZNIKI: 6.30, 8.00, 9.00, 10.30, 11.30, 12.30, 16.00, 18.30

SKUPNA MOLITEV V STOLNICI

Vsak dan 8.30 in 18.00: rožni venec
Nedelja

15.30: molitev pred izpostavljenim Najsvetejšim
Prvi četrtek

po večerni maši molitev v čast svetemu Jožefu

Prvi petek
8.30: molitev pred izpostavljenim Najsvetejšim

15.00: ura Božjega usmiljenja

Prva sobota
8.30: molitev pred izpostavljenim Najsvetejšim

Mobilna aplikacija
Stolnica

TBB – stolniška oznanila
izdaja Stolni župnijski urad.
Odgovarja Roman Starc, župnik.
Dolničarjeva 1, Ljubljana.
roman.starc@rkc.si / 041/746 354
<http://www.stolnica.com/>

Informacije dobite tudi na spletnem
naslovu: <http://stolnica.com/>
Stolnica - Ljubljana - Cathedral
[@stolnica](https://www.facebook.com/stolnica)